

je sprejel s hvaležnostjo dekret in s tem obe službi ter prosil, naj mu omogočijo, da lahko nastopi obe službi. Sedaj pa ni bil več dekret temeljito popravljen; pričeli so se izgovarjati s pisarskim pogreškom. Naj bo, kar hoče, ali je res pisarski pogrešek, ali mogoče tudi zvijska, jaz sem prepričan, da to ni dostojno deželnega šolskega nadzornika, ker kaže ali njegovo površnost, nezmožnost ali pa prekanjenost.

Tako vlada deželni šolski nadzornik, in nekateri so bili prepričani, da je najbolje, ako se osebno dogovore z njim in se mu potožijo. Vendar pa so bili vsi nezadovoljni, ker so bili odpravljani največkrat na sirov način. Sliši se, da je deželni šolski nadzornik nekemu učitelju povedal, da je on gospodar, a učitelj hlapec; drugemu je pridal pridevek bedak, a tretjemu je povedal, da se mu možgani suše itd., mogoče še kaj drugega. Vse učiteljske pravice primerja z ničlo, in le ti so mu pogodu, ki se zadovolje s tem in mu verujejo.

Nočem dalje govoriti. Ako bi se potrudil, bi nabral toliko gradiva, da bi napolnil več »Tovariševih« številk. Dosti naj bo to, ker vsakdo lahko spozna, da se nima nadejati slovansko učiteljstvo v Primorju dobrega, dokler so v Trstu take razmere.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca meseca sušca 1906 K 53.889-05.

Naznanilo. Kdor želi od zadruga kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Draginjska doklada in oženjenci.

I. S.

Kakor se kaže, je obudilo med našimi kolegijami mnogo nevolje, ker so dobili draginjske doklade le oženjeni učitelji. Upravičena je ta nevolja, kolikor se obrača proti onim, ki so izjavili, da dovolijo doklade le oženjenim ali pa nikomur. Ni pa upravičeno, da se napada tovariš Jelenc, ker je v kritičnem trenutku rekel: »Rešite, kar se da rešiti.« Ni upravičeno, če se napada tovariš Črnagoj, ker je na zborovanju ljubljanskega učiteljskega društva izživajočim kolegijam nekaj pravičnih povedal.

Oba tovariša sta si s tem zaslužila naše priznanje. Če bi bil Jelenc tudi mogel vprašati vse učiteljstvo naše dežele za njegovo mnenje, bi se njegov odgovor ne bil mogel glasiti drugače, zakaj večina učiteljstva je istega mnenja.

Najbolj disciplinirani in najbolj složni so gotovo organizovani delavci. Ti drže vedno skupaj; če se enemu zgodi krivica, postavijo se vsi zanj, če se enemu brez vzroka odpove delo, stopi vsa tvornica v štrajk. Pa tudi nesebični in previdni so. Če štrajkajo in je videti, da bo štrajk dolgo trajal in da ne bo dovolj sredstev, dobe podpore samo oženjenci, samci pa le malo ali nič. Tudi mnogo samcev zapusti kraj in se izseli drugam, da se tako zmanjša število podpirancev in se tudi izboljša stališče štrajkarjev, ker je manj delavcev.

Podobno je tudi pri nas.

Mi nismo nasprotni, če dobe učiteljice enake plače kot moško učiteljstvo, ampak jih jim iz srca privoščimo. Če pa tega ni bilo mogoče za enkrat na noben način doseči, zakaj bi zametavali, če se je vsaj najpotrebnejšim nekaj dalo. In lahko rečem, da bi bil nastal še vse drugačen hrup, če bi bil tovariš Jelenc drugače govoril kakor je.

Pripoznamo, da tudi učiteljice in samski učitelji nimajo sijajne eksistence in da si morajo marsikaj pritrpati. Pa predočijo naj si položaj družinskega očeta! Četudi pritrpa sebi in ženi, ali naj pritrpa tudi svojim otrokom s tem, da jim krati pot do izobrazbe?

Mi bi vedeli hvalo Jelencu tudi, če bi bil prigovoril dokladi tudi le družinskim očetom, ki imajo otroke čez 10 let stare, ker taki so najbolj potrebni, pri teh ni odloga.

Pisec teh vrstic ima tri še majhne otroke, a če bi bilo treba, bi se bil rad odpovedal dokladi, da bi bili le oni največji siromaki dobili. Seveda, vse to le začasno, dokler se ne zlomi Šusteršičeva strahovlada, dokler ne pride kaznen za tuji greh! Ako je še pravica v nebesih, mora udariti take neusmiljene ljudi!

Koleginje pravijo tudi, da nas jezi, ker so si osnovalle svoje društvo. Pa dasi so bile prej tudi dobro zastopane v naših okrajnih učiteljskih društvih, jim vendar tega koraka nikakor ne zamerimo. Celo odobravamo ga. Marsikatera, ki se poprej ni zmenila za organizacijo, bo morebiti pristopila k temu društvu. Mnogim bo morebiti sedaj oživel stanovska zavest, ki jo dosedaj niso imele.

Da niso zahajale k učiteljskim sestankom, tudi ni bil samo oni vzrok, ki ga navaja Slavica, ampak morebiti tudi ta, ker smo učitelji bolj kmetavzi in ne taki kavalirji kot kaplani in slični gospodiči, s katerimi so se prav rade družile v kljub onim pomislekom.

Ne štejemo jim tega v zlo, da se niso v naši družbi zlasti v družbi oženjencev, dobro počutile, ker res mnogim izmed nas majka družabne uglajenosti, in stanovska zborovanja tudi niso za to, da bi se uganjal flirt. Sploh pa se večina mlajših učiteljic prav malo zanima za stanovske interese, ker jim je učiteljski stan le nekak intermezzo, in vedno željno gledajo čez plot, odkod pride — princ — rešitelj.

Ženska narava je pač taka, da je njen glavni smoter, dobiti moža, in vse drugo ji je potem privrženo.

Pripoznamo sposobnost žensk za učiteljski stan, zlasti za deklince in nižje razrede. Hočemo jim priboriti dostojne in moškemu učiteljstvu enake plače.

Ne pustimo pa, da bi kolegije blatile naše najboljše može, da bi podtikale našim zaupnikom nepoštenje in zahrbtnost!

Štajerska kmetijska družba.

Ta družba si sedaj prizadeva po raznih, od nemške gospode odvisnih agitatorjih, osnovati prav mnogo svojih podružnic po Slov. Štajerskem. Pri tem ji ni toliko pri srcu blaginja našega naroda, temveč so ji merodajni čisto drugi nagibi, ki jih pa žalibog tudi pri nas vsi ne spoznajo ali pa tudi spoznati nočejo. Nemška gospoda v Gradcu hoče v svojo nemško mrežo uloviti slovenskega kmeta in ga tako trdno prikleniti na Gradec, in ko bi kdaj zopet kdo stavil nasvet, da se za Slov. Štajer osnuje posebna in samostojna kmetijska družba, se bo zavrnil z vso odločnostjo, češ, da